

THEA DORN

MARLENI

Vertaling Tom Kleijn

PERSONEN

MARLENE:

90 Jaar oud. (De actrice zal waarschijnlijk rond de 70 moeten zijn.) In het niemandsland tussen infantiliteit, dementie en seniele scherpzinnigheid. Aan de drank.

Weerzinwekkend. Op het eerste gezicht geen enkele gelijkenis met dat, wat men zich als Marlene voorstelt. (Wild geknipt stoppeltjeshaar dat een ondefiniëerbare roze-witte kleur heeft, zwarte tanden, uitgerekte oorlellen, hangende wallen onder de ogen, enz.) In de scène, waarin ze voor de camera van Leni poseert, moet iets van de oude luister doorschemeren.

Gekleed in een ooit geraffineerd, intussen totaal smerig en kapot negligé.

LENI:

Een jaar jonger dan Marlene. Uiterlijk nog goed in vorm. Grotesk vitaal. (De actrice kan daarom jonger zijn dan die van Marlene.) Varieert van kinderlijk-naïef enthousiasme tot koppigheid van de ergste soort. Het soort vrouw, dat alles wat ze ziet, meteen onder handen moet nemen. Onder die meedogenloze vastbeslotenheid kan men haar geruïneerde levensloop vermoeden.

Blonde permanent. Verzorgde vrijetijdskleding.

RUIMTE

Kamer van Marlene in Parijs. Geen realistische slaapkamer. Mengsel van rommelkamer en dramatisch Hollywood-interieur.

Absoluut noodzakelijke elementen: een bed dat totaal buiten proportie is. Kookplaat. Aan het hoofdeinde van het bed: reusachtige bergen lege sigarettenpakjes. Een Frans balkonraam met hekje ervoor. Een make-uptafel met spiegel. Een piano. Aan de wand daarboven: de galerij van de dode mannen. Ongeveer 50 ingelijste foto's van Marlenes grote minnaars. Een deur.

TIJD

De ontmoeting speelt zich af in de nacht van 5 op 6 mei 1992. De sterfdag van Marlene.

(Slaapkamer van MARLENE. Tamelijk donker. Zachte snurk- en ademhalingsgeluiden vanuit het bed. MARLENE is niet te zien. Na een korte pauze: geluiden op het balkon. Er wordt op de vensterruit geklopt. Er wordt heviger gerammeld. De balkondeur gaat open. LENI stapt met een grote rugzak de kamer binnen.)

LENI *(veegt haar handen af, enz.)*

Een schandaal, iemand van mijn leeftijd over het balkon te laten klauteren. Maar dat - dat deurwrijf daar beneden zal nog raar opkijken.

(Met grof Duits accent.)

Madame pas de visiteurs!

(Snuift.)

Dat zullen we wel eens zien, of Madame me niet ontvangt. Met open armen zal ze me ontvangen, als ze eenmaal gehoord heeft wat ik haar te zeggen heb.

(Doet de rugzak af, rekt zich uit, enz.)

(Giechelt.)

Dat had ik niet gedacht, dat ik hier nog zo vlot naar boven zou komen. Heremetijd, het is een eeuwigheid geleden, dat ik voor het laatst aan een bergwand heb gehangen.

(Beweegt haar vingers en tenen.)

Maar het gevoel is er nog. Mijn vingers en tenen herinneren het zich nog. Ze zijn niet vergeten, hoe het voelt in de steen te grijpen, wat het betekent zich vast te klauwen, zich centimeter na centimeter, met het hele lichaam tegen de naakte rots geperst, tussen hemel en aarde naar boven te trekken -

(Kijkt om zich heen. Snuffelt.)

God, wat een weerzinwekkende stank hier. Erger dan op de stationsplee. Sinds ik in Parijs ben, word ik door die weerzinwekkende stank achtervolgd. Wat een smerig krot. Stonk het destijds ook zo?

MARLENE *(alleen maar gesnurk.)*

LENI

Marlene? Marlene, ben jij dat?

(Loopt naar het bed. Trekt aan de deken.)

LENI

Marlene?

MARLENE (*schrikt wakker, schiet recht overeind. Slaat om zich heen.*

Schreeuwt.)

Help! Inbrekers! Moordenaars! Help!

LENI (*is een paar stappen teruggedeeind*)

Ja maar, Marlene, wat is dat nou voor een geschreeuw? Ik ben het toch maar.

MARLENE (*heeft haar revolver gevonden en mikt op LENI*)

Nog één stap en ik schiet.

LENI

Marlene, herken je me dan niet meer?

MARLENE

Nee. Ik herken niemand meer.

LENI

Maar ik ben het toch. Leni.

MARLENE

Leni? Leni?

(Plotselinge herkenning.)

In hemelsnaam. Riefenstahl. Dat kan niet waar zijn. Ben ik dood? Heeft die ouwe idioot me in de hel gestopt? Leni Riefenstahl en ik. In deze kamer. In Parijs. -

(Geschrokken.)

Jullie zijn toch niet alweer binnengerukt?

LENI

Kunnen we niet eerst een beetje licht maken.

(Zoekt naar een lichtschakelaar. Praat intussen verder.)

Ik moet met je praten. Ik moet je een fantastisch voorstel -

MARLENE

Nee. Geen licht. Geen licht of ik schiet.

LENI

Maar Marlene, bij dit rotlicht kun je toch niet behoorlijk met elkaar praten.

MARLENE

Geen licht! Ik haat licht. Licht is slecht voor mijn ogen. Licht is slecht voor mijn huid.
Van licht krijg ik uitslag.

LENI

Wat een onzin.

(Heeft een lichtsakelaar gevonden. Licht aan.)

(MARLENE trekt met een schreeuw de deken over haar hoofd.)

LENI

Marlene? Marlene?

(Loopt weer naar het bed toe, wordt langzaam ongeduldig.)

Marlene, doe niet zo kinderachtig.

MARLENE *(als tevoren)*

Ik heb je niet geroepen, maak dat je wegkomt!

LENI

Ik vertel je pas over mijn fantastisch voorstel, als je onder je deken uit gekomen bent.

MARLENE *(van onder de deken)*

Donder op! Laat me met rust!

LENI

Kom nou toch!

(Klein gevecht. Dan lukt het haar, de deken uit MARLENE's handen te rukken.

De eerste blik op de ramp.)

Ma-

(Haar mond blijft open hangen.)

- dat is verschrikkelijk - absoluut verschrikkelijk - gruwelijk. Dat kan niet waar zijn.

Marlene, zeg me, dat het niet waar is.

MARLENE *(komt uitdagend overeind)*

Wat.

LENI *(wijst op MARLENE)*

Dat daar. Dat ben jij niet. Dat ben jij niet echt. Ik weet niet, wie dat wel is, maar jij bent dat niet. Zeg, dat dat allemaal een flauwe grap is.

MARLENE

Verdomde kletsboek, kijk toch naar jezelf. Denk je soms, dat jij er ook maar een tikkeltje beter uitziet?

(Trekt een fles Scotch uit het bed. Drinkt.)

LENI *(wendt zich af)*

Een ramp - een onbeschrijflijke ramp - hoe moet ik nou met dit wrak - met dit oude, kapotte, zieke, lelijke wrak - zouden die smeerlappen dat geweten hebben en mij met opzet - maar zo achterbaks kan niemand zijn - hoewel - ik oude domme gans - ik had het kunnen vermoeden - de achterbaksheid van de wereld kent geen grenzen.

(Zet zich erover heen.)

Nou goed. Die zullen nog wel opkijken. Ik ben in mijn leven al met heel andere problemen klaar gekomen. Mijn naam is Riefen-'staal'. Niet Riefen-'blik'.

(Loopt weer naar MARLENE. Bekijkt haar met grondige weezin.)

MARLENE *(drinkt)*

Kijk me niet zo aan, alsof je me met de volgende trein naar de gaskamer wilt sturen.

LENI *(bitter)*

Als ik jou zo bekijk, is dat, denk ik, niet meer nodig.

MARLENE

Fasciste!

LENI

Natuurlijk. Nu ben ik weer de fasciste!

(Na een korte pauze.)

Als je het zelf zo mooi vindt, hoe je er nu uitziet, dan leg me eens één ding uit. Waarom heb jij je hier in deze rommelkamer begraven? Waarom vertoon je je niet meer voor de ogen van de wereld? Je bent toch niet bang, dat je fans je in plaats van rozen en champagne met hoongelach zouden kunnen overladen? Ze zullen van je houden. Ze zullen je aanbidden als nooit tevoren. Je gelooft toch niet, dat ze zich van hun antifascistische engel afkeren, alleen omdat haar tanden en haren zijn uitgevallen en omdat ze in plaats van eindeloos lange benen alleen nog maar eindeloos lange oorlellen laat zien?

(MARLENE kiept haar volle pispot in het gezicht van LENI.)

LENI *(proest. Huivert.)*

Wèèh, wat is dat?

MARLENE

Marlene's pis, ouwe nazihoer.

LENI *(vliegt op MARLENE af)*

Wat, ouwe Yankeesnol, jij waagt het -

(Wilde vechtpartij op het bed.)

MARLENE

Nazihoer!

LENI

Yankeesnol!

MARLENE

Nazihoer!

LENI

Yankeesnol!

(Het lukt haar MARLENE in een borstklem te nemen.)

MARLENE

Au! Laat me los! Ga meteen van me af!

LENI

Niet voordat jij dat 'Nazihoer' hebt teruggenomen.

MARLENE

Niets neem ik terug. Ik ben er trots op een Yankeesnol te zijn. Maar jij bent en blijft de Nazihoer. Alles in het leven hangt daarvan af, aan welk front je je benen gespreid hebt.

LENI

Ik heb mijn benen aan geen enkel front gespreid.

(Laat MARLENE met tegenzin los.)

En als ik het al gedaan heb, dan waren het die van mijn camerastatief.

(Staat op.)

Maar laten we ophouden over die ouwe koeien ruzie te maken. Er zijn belangrijkere dingen die we moeten bespreken. Dingen die met de toekomst te maken hebben.

(Betekenisvolle pauze.)

Ik ga een film met jou draaien.

MARLENE *(verbijsterd)*

Je gaat wat?

LENI

Jazeker. Ik ga een film met jou draaien. Mijn laatste film. Mijn eerste film. Mijn grootste film. En jij gaat daarin de hoofdrol spelen.